

Det er Venstres Opfattelse, at Sociallovens økonomiske Byrder især trykker Kommunerne, hvorfor en Lettelse for disse og særlig for Landkommunerne er den mest nærliggende Opgave. Dette kan ske derved, at Staten overtager større Dele af Udgifter, som Kommunerne er fælles med Staten om, og hvor Kommunerne har en ringe eller slet ingen Indflydelse paa disse Udgifter. Det gælder saaledes Kommunernes Bidrag til Arbejdsløshedskasserne.

Der kan endvidere henvises til, at det mellemkommunale Beløbs Størrelse gør det nødvendigt at skaffe Nedsættelser, hvilket bedst lader sig gøre derved, at Staten overtager en større Del af Aldersrenteudgifterne, som Kommunerne kun har en yderst ringe Indflydelse paa. Man kunde saaledes halvere Aldersrentens mellemkommunale Beløb, saa Staten fremtidig bar $\frac{5}{7}$, Opholdskommunen $\frac{1}{7}$ og Refusionsforbundet $\frac{1}{7}$.

Men selv med disse Ændringer vil der dog være andre Fordelingsregler, der bør tages op til nøjere Prøvelse, naar Erhvervsvilkaarene er ændret, som de er i Tiden, siden Socialloven blev til.

Socialloven blev forelagt i Oktober 1930, og alle økonomiske Beregninger, Byrdedeling, Skatteevne o. s. v. hviler derfor paa de foregaaende Aars statistiske Opgivelser. Det er derfor givet, at de erhvervsmæssige Forskydninger i de følgende Aar har forrykket hele Grundlaget for økonomisk Bæreevne i Kommunerne og da især i Sognekommunerne.

I Landbokommissionens Betænkning af 21. September 1935 er der for at vise, hvilke Forskydninger der med faa Aars Forløb kan opstaa, anført Landbrugsejendommenes Forrentningsprocenter, hvoraf anføres her:

	Husmandsbrug	Bønderbrug	Større Gaarde
1929—30	+ 6,5	+ 5,5	+ 4,5
og			
1931—32	÷ 0,7	÷ 0,4	÷ 0,3

Hvis de Beregninger, som Fordelingen af Sociallovens Udgifter hvilede paa, gav den rette Deling i de økonomisk gode Aar, saa er det indlysende, at Byrdefordelingen maa ændres, naar Bæreevnen svigter.

Derfor er Forholdene særligt alvorlige i Sognekommunerne, hvor — efter Statistisk Departement — rundt regnet Halvdelen af den sognekommunale Udskrivning falder paa Ejendommene, d. v. s. Landbrugsejendommene, medens den anden Halvdel af Udskrivningen hovedsaglig falder paa Indkomsterne. Svigtende Forrentningsevne, der kan blive negativ som i 1931—32, følges uvægerlig med faldende Indtægter, og dette kan man faa sørgelige Eksempler paa i en Række Landkommuner.

Naar den ene Trediedel af de mellemkommunale Refusionsbeløb lignes paa Ejendommene, den anden Trediedel paa Folketallet, der heller ikke ifølge sin Natur har noget som helst med Bæreevnen at gøre, saa maa man gaa til en mere rationel Fordeling, saa større Dele af Refusionsbeløbet føres over paa Indkomsterne. Men heller ikke det gældende System forekommer retfærdigt, idet man ved Opgivelserne regner med de »raa Indtægter« uden Tillæg eller Fradrag, og vil man have et mere ensartet og bedre Fordelingsgrundlag, synes det mest rationelt at anvende Statsskattegrundlaget, saa man ved en Kommunes Beboeres samlede Indtægter regner med den *statsskattepligtige Indkomst*.

Det vil endvidere være naturligt at være lydher overfor Sogneraadforeningernes Henstilling om at lade Opholdskommunen bære Halvdelen i Stedet for Trediedelen. Det er de praktiske Kommunalrådets Erfaring, som man gør vel i at tage Hensyn til. Og vil man opstille, hvad disse Ændringer vil betyde i Penge, saa har Udvalget visse Beregninger, der peger hen paa, at følgende Ændringer vil blive Følgen: